

Drie ogen en een pincet

Gerard Klein Hofmeijer is - met zijn mini-replica's van complete panden en gevels - een uniek ambachtsman. Zijn met veel liefde en geduld gebouwde miniaturen zijn veel gedetailleerder dan modellen of maquettes. Wanneer ze eenmaal klaar zijn, kent Gerard de huizen beter dan de bewoners zelf.

Het begon als een grap. Zijn werk als paleontoloog aan de Universiteit van Utrecht had hij achter zich gelaten en Gerard Klein Hofmeijer was zich aan het bezinnen op de toekomst. Hij besloot, zomaar, een maquette van de boerderij van zijn broer te maken. Daar kwamen zulke enthousiaste reacties op, dat hij besloot er serieus werk van te maken. Dat is zes jaar geleden. Gerard: 'Mijn vrouw is bouwkundig tekenaar en zij kon en kan mij goed helpen met haar kennis en inzicht. Bovendien is ze inmiddels volleerd fotograaf, dus wanneer we bij iemand gaan opmeten maakt zij foto's om elk detail vast te leggen. Vervolgens werken we de gegevens - afmetingen, materialen, kleuren - uit in computertekeningen. En dan ga ik bouwen.' Het klinkt eenvoudig, maar het is enorm precies en tijdrovend werk. Gelukkig is Gerard een geduldig man en kan hij zich verliezen in het met de hand inkleuren van elke afzonderlijke

baksteen. 'Daar gebruik ik zo'n twintig kleurpotloden voor, in evenzoveel kleuren bruin, rood en roze.' Aan een miniatuurhuis of -gevel heeft hij al gauw een paar maanden werk. De gemiddelde levertijd bedraagt zo'n zes maanden.

Het skelet maakt hij van berkentriplex. De muren worden bekleed met nauwkeurig en waarheidsgetrouw ingekleurd papier. Ramen en deuren, van polystyreen of messing, worden in reliëf aangebracht. Details als windvanen, muurankers, lantaarns en zelfs het tuinmeubilair worden tot in detail in messing geëtsd. In laagjes zo dun als 0,4 tot 0,1 mm (!). Dit millimeterwerk besteed Gerard uit aan een hightech multinational.

'In mijn atelier aan huis, hier in Utrecht, begin ik met mijn leesbril op, vervolgens klap ik de loep op mijn hoofd naar beneden en voor

het meest fijne werk gebruik ik de binoculair, een soort microscoop. Doordat ik dus vrijwel dagelijks bij wijze van spreken met drie verschillende ogen kijk, begon ik mij laatst zorgen te maken of dat mijn gezichtsvermogen niet nadelig beïnvloedde. Gelukkig heeft de opticien mij gerustgesteld. Telkens opnieuw focussen blijkt een goede training voor je ogen.'

Inmiddels werkt Gerard Klein Hofmeijer samen met een ex-hovenier, die al het groen rond het huis, van boom tot kruidenplant, uiterst realistisch in miniatuur kan namaken. Zelfs echte verlichting, in miniatuurhuis én -tuin, behoort tot de mogelijkheden. Daarvoor gebruikt Gerard mini-LED's, die hij - perfectionist als hij is - uiteraard onzichtbaar wegwerkt.

Het blijkt dat zijn miniaturen het goed doen als cadeau. 'Dan geeft de vrouw de opdracht en mag haar man het niet weten, want het is voor zijn verjaardag. Of de kinderen laten de boerderij waarin hun ouders oud zijn geworden vereeuwigen, als aandenken wanneer ze naar een aanleunwoning moeten. Of een man bestelt een huis in tweevoud. De twee exemplaren gingen in de kluis, voor zijn twee dochters als ze het huis verlaten.'

Een kostbaar cadeau, zowel in figuurlijke als in letterlijke zin, want de meest eenvoudige gevel kost minimaal 1.000 euro. Gerard: 'Maar

het is een onverslijtbaar object, echt een erfstuk. Alles is duurzaam gemaakt. Ik werk met kleuren die niet gevoelig zijn voor licht en met industriële lijmen. Tot slot gaat er een onzichtbaar laklaagje overheen. Tegen stof heb je nu van die hogedrukspuitjes, waarmee je met lucht het stof er zo af kunt blazen.' Ook een enkele Bekende Nederlander heeft een bestelling geplaatst, 'maar daar mag ik uiteraard de naam niet van noemen'.

Pas als een huis bijna klaar is, kan hij ongeduldig of nerveus worden. 'Dan zet je de ramen erin, helemaal op maat en met de juiste bolling of kras op de goede plek, en wanneer dán een druppeltje lijm uitloopt, kan ik helemaal opnieuw beginnen. Moet ik weer een nieuw raam bouwen.' Maar als het klaar is, is de voldoening groot. 'Mensen vinden het geweldig als ze zien dat ik bijvoorbeeld zelfs de lamp naast hun voordeur exact heb nagemaakt. Het is echt hun eigen huis, in het klein. Laatst hield de eigenaar van een Belgische villa die ik heb nagemaakt een feest ter gelegenheid van de onthulling van de miniatuur. We zaten in de tuin, tussen de planten die ik stuk voor stuk kende, op het tuinmeubilair en aan de tafel met het kleedje erop dat ik in het klein precies zo had gemaakt. Degene die mij helpt met het maken van het groen zei toen tegen mij: "Je zit in je eigen miniatuur!". En dat was ook zo. Een surrealistische ervaring!'

BEST GERENOVEERDE WINKELPUI

Zo'n vijf jaar geleden bezocht Corné Boekensteyn, eigenaresse van kookwinkel Kokkerie in Gouda, met haar zus een landelijke beurs. Bij een stand viel haar oog op een prachtige miniatuurboerderij. Ze raakte in gesprek met Gerard Klein Hofmeijer: 'Hij maakte toen alleen nog vrijstaande panden in miniatuur. Maar het monumentale gebouw waarin mijn winkel gevestigd is, ligt tussen twee panden ingeklemd. Kort daarvoor was de hele pui met veel liefde en aandacht opnieuw opgetrokken, helemaal in de oorspronkelijke stijl en onder toezien van Monumentenzorg. Daar waren alle mensen die erbij betrokken waren zó trots op, ikzelf niet in de laatste plaats. We kregen zelfs een prijs voor de best gerenoveerde winkelgevel in Gouda. Gerard zei dat hij wel alleen de gevel in miniatuur kon maken.' Nu hangt Gerards allereerste gevel op een prominente plaats in de woonkamer van Corné Boekensteyn. Bezoekers vinden het prachtig. Maar niemand van hen heeft zelf een miniatuur laten maken. 'Dat vinden ze dan weer te duur. Typisch Nederlands. Als je ziet hoeveel werk, kunde en aandacht erin zit!'

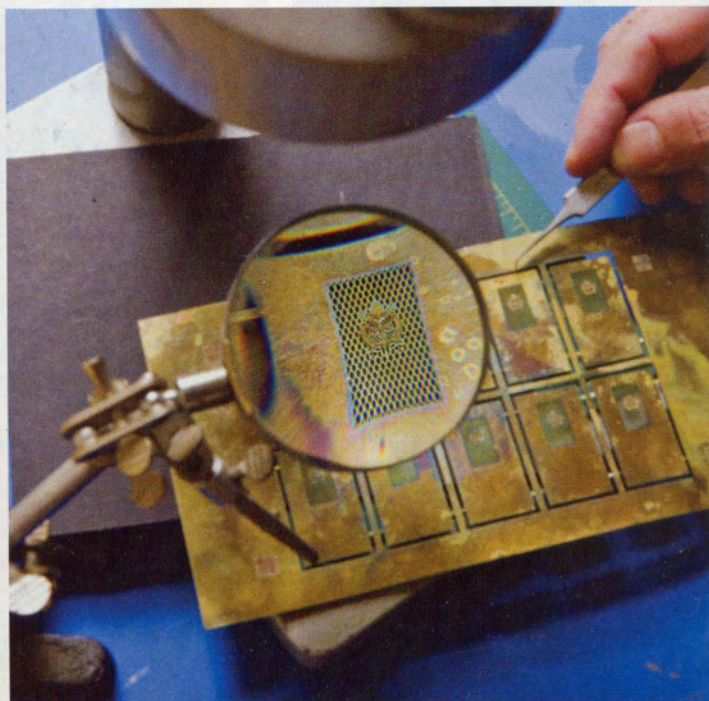
'Gerard en ik hebben nog steeds contact. We hebben immers zoveel beleefd samen. Alleen al het opmeten vergde veel tijd. En daarna was er nog gesteggel over het uithangbord. Dat moest van de gemeente dan weer hoger, dan weer lager hangen. Dat wilde Gerard telkens weer aanpassen, want hij maakt alles echt helemaal natuurgetrouw na. Zelfs de richels in de ramen zitten op de goede plaats. Halverwege het vervaardigingsproces stuurde hij zelfs nog foto's om te kijken wat de juiste plaats van het uithangbord moest zijn. Uiteindelijk is de positie weer veranderd, maar ik heb Gerard gezegd dat ik het prima vond zo.'

Als ze meerdere dagen van huis is, bergt Corné de gevel zorgvuldig op in het door Gerard meegeleverde kistje. 'Dat scheelt weer stofwerk. Hoe ik dat doe? Ook daarvoor heeft Gerard speciale kwasten meegegeven. Ja, alles is keurig verzorgd. Tot in de puntjes.

Mevrouw Boekensteyn

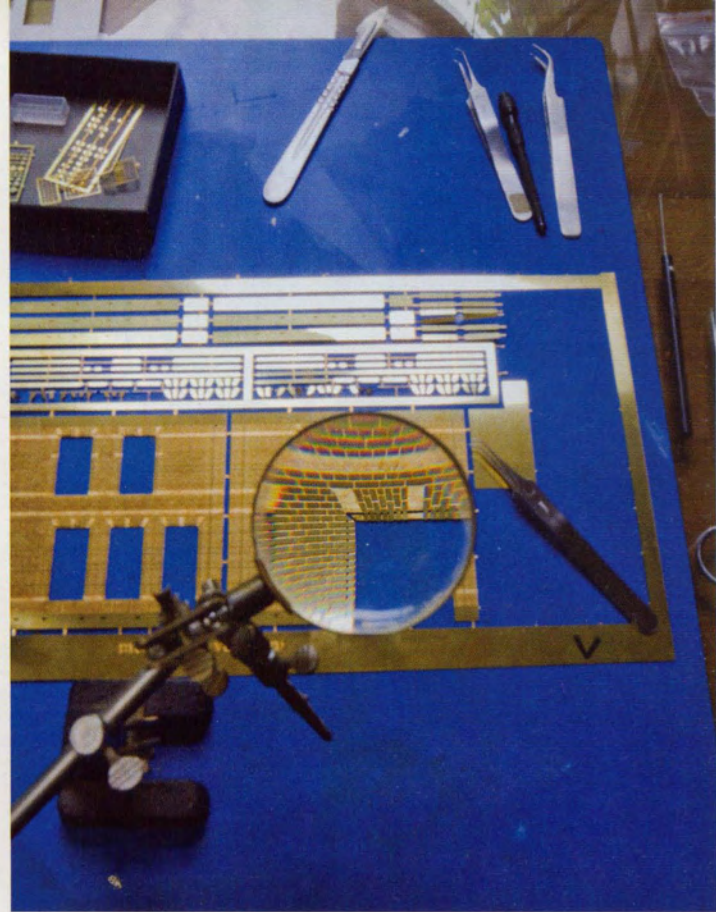
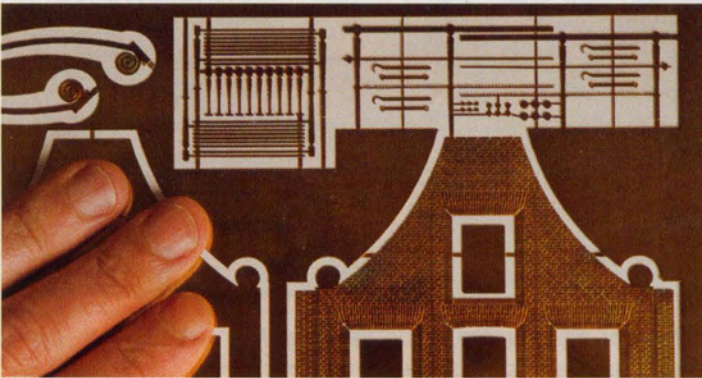
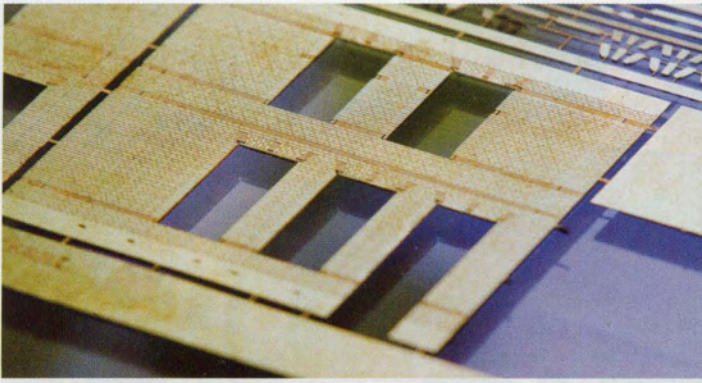
Wanneer ze eenmaal klaar zijn, kent Gerard de huizen beter dan de bewoners zelf.

DIERBARE HERINNERINGEN

'Het grachtenpand is een rijksmonument. Van de vorige bewoners heb ik begrepen dat het nog vóór het einde van de Tachtigjarige Oorlog is gebouwd, zo rond 1640.' Mevrouw Poulissen, die in Limburg geboren is, woont al sinds 1983 in dit huis aan een gracht in het hartje van de Amsterdamse Jordaan. Ze is helemaal weg van het prachtige pand. De miniatuurgevel die Gerard Klein Hofmeijer ervan maakte kreeg ze voor haar zeventigste verjaardag van haar neef cadeau.

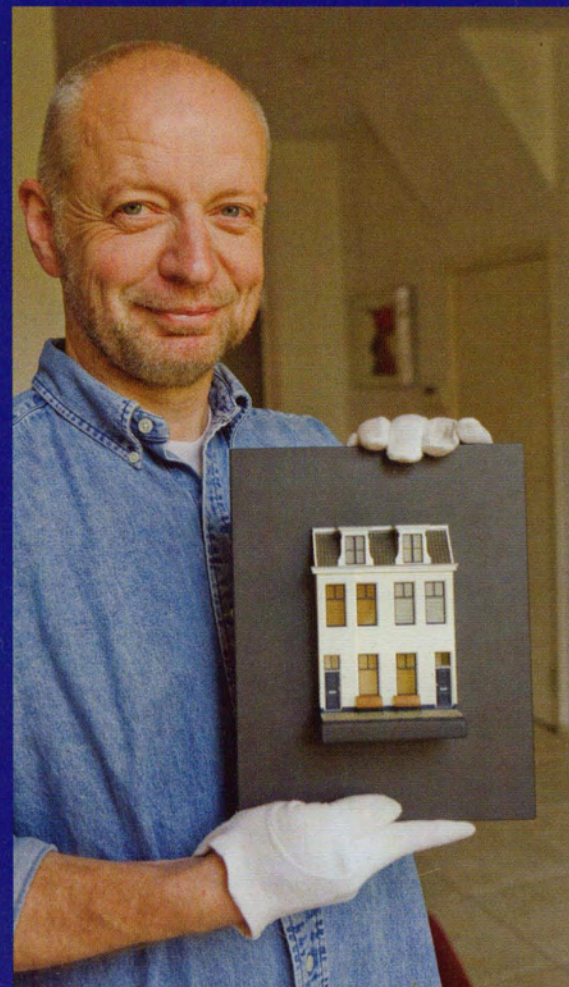
De Nederlandse vlag wappert fier aan het kleinnood aan de muur. Dit detail blijkt een speciale betekenis voor haar te hebben. 'Mijn neef Jan-Willem had mij verklapt dat hij de miniatuurgevel voor mij wilde laten maken. Toen heb ik Gerard gevraagd de vlag prominent aan de gevel te plaatsen. Mijn vader had vroeger namelijk voor ons een poppenhuis gemaakt, met een vlag die moeder echt kon neerhalen, oprollen en weer ophangen. Dat vond ik prachtig. En toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak, kocht mijn vader direct een Nederlandse vlag, om die te kunnen ophangen zodra de bevrijding daar was.' De oudere dame heeft dierbare herinneringen. Het kleinood van Gerard Klein Hofmeijer is een manier deze in ere te houden. De vlag blijft trots in top...

MOOI AANDENKEN

Ruud van der Heiden en Jolanda van Vliet wonen in dezelfde straat als Gerard en Pien. Jolanda: 'We hebben meegemaakt dat Gerard zijn bedrijf oprichtte. Ik vind het echt prachtig wat hij maakt. Nu we binnenkort gaan verhuizen, vonden we dat een goede aanleiding ons huis te laten vereeuwigen. Dan hebben we een mooi aandenken.' Terwijl de buurman bezig was met zijn monnikenwerk, mochten ze niet komen spieken. 'Gerard vindt het leuk om het eindresultaat als verrassing te presenteren. Ik heb wel gezien hoe hij met andere huizen en gevels bezig was. Je wordt gek als je zit te kijken naar dat ontzettende priegelwerk! Zo precies! Je moet er zó veel geduld voor hebben - ik zou het niet kunnen. Hij heeft zelfs onze luxaflex exact nagemaakt. Volgens mij is Gerard de enige die zoiets doet, wereldwijd. Er zijn denk ik ook maar weinig mensen die dit kunnen en die het kunnen opbrengen. De onderdeeljes zijn zo klein dat je ze niet ziet en niet met de hand kunt oppakken, dus werkt hij met pincet en binoculair.' Het eindresultaat is dus ook kwetsbaar. 'Ja, je moet er wel vanaf blijven. Als je kleine kinderen hebt, moet je de gevel hoog ophangen of het huis onder de erbij gemaakte glazen stulp wegzetten.'

En dan te bedenken dat de maker eerst werkzaam was als paleontoloog... 'Nou, dit werk heeft daar best iets mee te maken. Ten eerste moet je heel nauwkeurig en heel voorzichtig zijn. Ten tweede laat je iets na voor volgende generaties. Gerard begrijpt heel goed dat mensen een speciale band met hun huis hebben. Als hij weer een miniatuur klaar heeft en ziet hoe blij mensen ermee zijn, dan voelt dat voor hem ook goed. Voor ons is ons huis ook iets bijzonders. Als je van oude huizen houdt, je er iets mee hebt... Ik snap niet dat niet iedereen zoiets wil. Ik weet nu al dat we van ons nieuwe huis ook een miniatuur laten maken. Dat is een nog ouder huis (we wonen nu in een stadswoning uit 1890), dus dan kan Gerard zich daar straks helemaal op uitleven!'

Ruud van der Heiden